

URZĄD MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY
Biuro Stołecznego Konserwatora Zabytków

ul. Nowy Świat 18/20, 00-373 Warszawa, tel. 22 443 36 40, 22 443 36 41, 22 443 36 77, fax 22 443 31 42
zabytki@um.warszawa.pl, www.um.warszawa.pl

06.06.2011

Warszawa .....

KZ-.SII-AOL-4120-24-2-11

ZD
frida
WPŁYNEŁO DNIA
TG-114/2011/308
2011 -06- 14

TRANSPROJEKT GDAŃSKI Sp. z o.o.
Pracownia Projektowa w Warszawie

**Zarząd Miejskich
Inwestycji Drogowych
ul. Chmielna 120
00 – 801 Warszawa**

Dotyczy:

Zaleceń konserwatorskich odnośnie planowanej przebudowy ulicy Wolickiej

W nawiązaniu do pisma ZMID/DIRD/0717 Z dnia 8 kwietnia 2011 r. (data wpływu: 12 kwietnia 2011 r.) w sprawie ustalenia zaleceń konserwatorskich (określonego w przywoływanym piśmie jako „podanie warunków technicznych...” do planowanej przebudowy ul. Wolickiej, Stołeczny Konserwator Zabytków informuje, iż ulica ta, na części swego przebiegu stanowiąca drogę forteczną, ukrytą za wałem międzyfortowym usytuowanym na płd. – zach. od fortu (baterii) X Augustówka jest istotnym elementem projektowanego Parku kulturowego XIX-wiecznej Twierdzy Warszawa. Dla tego terenu obowiązują następujące strefy ochrony:

- KZ – C nr 119 – ochrony wybranych parametrów układu urbanistycznego zabytków budownictwa obronnego
- KZ - E nr 161 – ochrony otoczenia i ekspozycji zabytków budownictwa obronnego

ustalone w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego m. st. Warszawy”, zatwierdzonym w dniu 10.10.2006 r. na mocy uchwały nr LXXXII/2746/2006 Rady miasta stołecznego Warszawy.

W opracowaniu zatytułowanym „Założenia historyczne i przestrzenne dla planowanego Parku Kulturowego Zespołu Fortyfikacji XIX – wiecznej Twierdzy Warszawa” z grudnia 2007 r., autorstwa Katarzyny Przyłubskiej i Przemysława Boguszewskiego, w następujący sposób odnosi się do przedmiotowego dzieła fortyfikacyjnego: „Leżący głównie na gruntach miejskich wał jest zagospodarowany jako teren zieleni miejskiej. Zaleca się pozostawienie funkcji, polepszenie jakości wyposażenia i informacji o historii fortyfikacji. Nie należy odgradzać zabudową od ul. Wolickiej, Jeziorka Czerniakowskiego i starorzecza Wisły, co spowoduje zerwanie powiązań z systemem ekologicznym miasta... Szczególnej ochronie powinna podlegać oryginalna nawierzchnia brukowa ul. Wolickiej – najlepiej zachowana na terenie twierdzy (zaleca się odtworzenie ubytków w nawierzchni na całym odcinku drogi rokadowej”.

Dołączona do wniosku dokumentacja w związku ze znacznie zmniejszonymi nakładami na budowę ulicy Czerniakowskiej – Bis zakłada realizację tej ulicy jedynie na

2011-06-15
[Signature]

odcinku od istniejącego ronda w rejonie ul. Polskiej do ul. Wolickiej, realizację przejścia nad ul. Wolicką, wałem międzyfortowym i Fosą Wolicką przesuwając na dalszy plan.

Zdaniem organu konserwatorskiego realizacja przedmiotowego odcinka arterii winna być przeprowadzona tak, aby umożliwiła w przyszłości przekroczenie ul. Wolickiej wału międzyfortowego i Fosi Wolickiej z jak maksymalnym poszanowaniem wartości zabytkowych - w myśl wytycznych zawartych w „Dokumentacji naukowej stanu zachowania oraz koncepcja konserwatorska zasad ochrony i zagospodarowania Baterii X – Augustówka, Wałwału międzyfortowego przy ul. Wolickiej i Łachy Siekierkowskiej (przy założeniu nawodnienia fos oczyszczonymi wodami deszczowymi z układu odwadniającego „Trasę Siekierkowską”,. Dokumentacja ta została opracowana w 2000 r. na zlecenie Transprojektu Gdańskiego i uzgodniona Postanowieniem nr 2106/00 z dnia 3 października 2000 r. Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W dokumentacji tej, na stro nie 2 stwierdzono, co następuje:

„...Niedopuszczalne jest z konserwatorskiego punktu widzenia, poprowadzenie projektowanej ul. Czerniakowska - Bis w poziomie terenu i przecięcie wału. Doprowadziło by to pełnej degradacji walorów zabytkowych, krajobrazowych i ekologicznych. Postulowanym już od 1997 roku rozwiązaniem jest poprowadzenie arterii na estakadzie nad ulicą Wolicką. Dopuszcza się możliwość poprowadzenia niezbędnych elementów infrastruktury pod dnem fosy lub w miejscu proponowanego wcześniej obligatoryjnego nowego uzupełnienia.

Niezmiernie ważnym elementem jest obecna ul. Wolicka – historyczna droga międzyfortowa, chroniona na odcinku strukturalnie związanym z wałem i około 100 metrowym fragmentem przylegającym od zachodu. Zachowana jest również na zachód od Wału międzyfortowego, aż do ul. Powsińskiej. Ten odcinek jest także chroniony, jako jedyny zachowany tak duży i reprezentatywny fragment w twierdzy - o oryginalnej nawierzchni. W związku z tym należy go, na najbliższych etapach projektowania i robót realizacyjnych, objąć zabiegami konserwatorskimi...” (podkreślenie i wytłuszczenia autorów opracowania)

Z konserwatorskiego punktu widzenia należy na całej długości tej ulicy przywrócić pierwotną nawierzchnię brukową, a także odtworzyć pierwotny narys wału międzyfortowego. Pierwotna nawierzchnia ul. Wolickiej jest istotnym elementem zabytkowych rozwiązań drogowych, stosowanych przy planowaniu i budowie dziewiętnastowiecznej Twierdzy Warszawa i winna być zachowana.

Dopuszczalne jest wprowadzenie wytrzymałej podbudowy nawierzchni brukowcowej umożliwiającej ruch ciężkich pojazdów, z zachowaniem jednak obecnej niwelety drogi oraz historycznych przekrojów poprzecznych,

z up. PREZYDENTA M. ST. WARSZAWY

Piotr Szalender
Zastępca
Stołecznego Konserwatora Zabytków

Do wiadomości:

1. Pan Jacek Wojciechowicz, Prezydent miasta stołecznego Warszawy, Plac Bankowy 3/5, 00 – 950 Warszawa
2. Pan Jerzy Kulik, Dyrektor Biura Rozwoju Miasta, ul. Senatorska 36, 00 095 Warszawa
3. Pan Transprojekt Gdański, ul. Partyzantów 72 A, 80 – 254 Gdańsk
4. Pan Transprojekt Gdański, Pracownia projektowa w Warszawie, Aleje Jerozolimskie 94, 00 – 807 Warszawa,
5. a/a